

Ter herinnering aan Anton Bruijn

6 juli 1923 – 3 september 1992

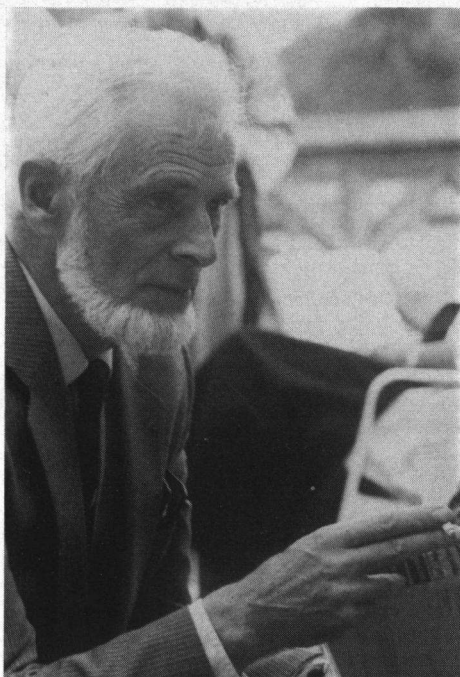
Anton Bruijn (geboren 6 juli 1923 te Leiden) is op een leeftijd van 69,5 jaar, na een kort ziekbed op 3 september 1992 te Amersfoort overleden. 'Veelzijdig autodidact met een grote liefde voor de natuur en archeologie' stond in de overlijdensaankondiging. Veelzijdig was hij. Denkend aan hem schieten allerlei gevoelens en gedachten door mij heen. Enkele trefwoorden: ornitholoog, roofvogelasielhouder, ecooloog in zijn gemeente Woudenberg, bewaker van milieu en landschap, uniek vogelfotograaf.

Hoe ontmoet je zo'n bescheiden, teruggetrokken man? Enkele anekdotes laat ik hieronder volgen.

Tijdens ROB-excursies* bezochten wij onder meer Dorestad. Op de keurig afgeschaafde grond zagen wij paalsporen. Ik stond stil, zag een mij onbekende uilenbal liggen. Iemand achter mij riep: 'Kijk je uit waar de Kerkuil zijn nest heeft?' Dat was het begin van mijn vriendschap met Anton. Wij gingen samen niet naar de receptie maar direct naar zijn boerderij en de tot roofvogelasiel omgebouwde hooiberg. Naar de rennen waar de vogels weer kunnen leren vliegen en naar de Steenuil, onder zijn dakpannen broedend. Hij had net foto's van een in het asiel broedend bosuilenechtpaar gemaakt.

Anton was nooit voor lange duur uit huis te branden, voederen ging voor. Het lukte mij één keer hem mee te krijgen; naar het sultanaat Oman. Om daar met netten vogels te vangen en te ringen. Met een tent en een Landrover trokken wij rond. Antons improvisatietalent draaide op volle toeren. Zo bezochten wij in een gehucht een pottenbakker. Anton bleef er de hele dag. Hij vond daar een voorwerp, dat hij ook bij zijn opgravingen in Nederland had gevonden, maar waarvoor hij geen verklaring had. Dit bleek achteraf een steuntje te zijn om de potten stabiel in de oven te stapelen.

Eigenwijs was hij ook. In de Wadi wilde hij geen klamboe want dat belemmerde zijn zicht op de prachtige sterrenhemel.

Anton Bruijn (1923-1992).

Over vele onderwerpen zijn er publikaties van zijn hand verschenen. In een van zijn laatste werken bijvoorbeeld over 'Werra-aardewerk' legt hij - na veel speurwerk - verband tussen het aardewerk uit Enkhuizen van 1605 en het pottetbakken uit Werra. Zo verklaarde hij de uit die tijd allegorische voorstellingen op de grote schalen met een plat hart (spiegel). Uit de gevonden scherven heeft hij prachtige borden gerestaureerd. Twee dagen na zijn overlijden heeft zijn oudste zoon Zomer dit boekwerk bij de presentatie in ontvangst genomen.

Zijn vrouw Mijntje leefde in alles met hem mee en stond hem bij. Van roofvogels voederen met een pincet (met een output van zestig uilen, Buizerds en Haviken per jaar) tot het bijwonen van zijn uilenlezingen in Noord-Groningen toe. Voor het echtpaar Bruijn gold: Elke avond thuis zijn om de roofvogels te voeren. Ook de losgelaten vogels die nog tijdelijk nabij de boerderij verbleven, keken naar hun maaltijd uit.

Hij werd dan ook met ere wel de 'uileman' genoemd. Voor het zetten van gebroken vleugels ontwierp Anton Bruijn een plastic spalk, die ook zelfs ruiende vogels kan genezen. Deze speciale spalk wordt ook nu nog veelvuldig toegepast, ook in het buitenland.

■ Dr. Jan G. Prins, Dignaland 51, 2591 CB 's-Gravenhage.

PUBLIKATIES VAN ANTON BRUIJN:

Bruijn, A. (1959): Die mittelalterliche Töpferindustrie in Brunssum. BROB 9: 139-188.

Bruijn, A. (1960-1961): Die mittelalterliche keramische Industrie in Schinveld. BROB 12-13: 462-507.

Bruijn, A. & E.H. Bunte (1961): 2.000 Eeuwen Nederland. En toen kwamen de Romeinen. Een populair wetenschappelijke publikatie over de geschiedenis en de cultuur van de mensen die 200.000 jaar geleden in Nederland leefden, gebaseerd op archeologische vondsten. 's-Gravenhage.

Bruijn, A. (1962-1963): Die mittelalterliche Industrie in Südlmburg. BROB 12-13: 357-459.

Bruijn, A. & J.G.N. Renaud (1963): In kannen en kruiken: Nederlands gebruiks-aardewerk van de elfde tot de zestiende eeuw. Rotterdam.

- Bruijn, A. (1964):** Nieuwe vondsten van middeleeuws aardewerk in Zuid-Limburg. BROB 14: 133-149.
- Bruijn, A. (1964):** Drie eeuwen drinkgerei. Mededelingenblad Vrienden van de Nederlandse Ceramiek 36: 6-21.
- Bruijn, A. (1965):** De middeleeuwse pottenbakkerijen in Zuid-Limburg (Nederland). Publikaties van het Provinciaal Gallo-Romeins Museum te Tongeren, 9.
- Bruijn, A. (1965-1966):** Een middeleeuwse pottenbakkersoven te Nieuwenhagen, Limburg. BROB 15-16: 169-183.
- Bruijn, A. (1966):** De middeleeuwse pottenbakkerijen in Zuid-Limburg. Mededelingenblad Vrienden van de Nederlandse Ceramiek 44: 1-60.
- Bruijn, A. (1969):** Zur Zeitbestimmung mittelalterlicher bemahlter Keramik. Château Gaillard, Colloquium Gent 18-25 augustus 1968, Gent: 45-47.
- Bruijn, A. & T.J. Hoekstra (1973):** Utrechtse misbaksels uit 1400. Maandblad Oud-Utrecht 46: 1922.
- Bruijn, A. (1979):** Pottersvuren langs de Vecht. Aardewerk rond 1400 uit Utrecht, met bijdragen van H.J.E. van Beuningen en T.J. Hoekstra, Rotterdam. Rotterdam Papers III.
- Bruijn, A. (1985):** De oven en de fabricage. Mededelingenblad Nederlandse Vereniging van Vrienden van Ceramiek 119-120, 3-4: 32-51.
- Bruijn, A. (1992):** Spiegelbeelden. Werra-keramiek uit Enkhuizen 1605. Stichting Promotie Archeologie, Wageningen.

Op archeologisch gebied schreef Anton Bruijn in de loop der jaren ongeveer dertig artikelen (soms samen met anderen) en vier boeken. De belangrijkste publikaties worden hierboven vermeld. Zijn ornithologische publikaties konden nog niet worden achterhaald.